

başak tutan bir tanrı ile, hamle vaziyetinde iki Gılgamış tasviri sezilmektedir. Üçüncüsünün de Geç Assur çağına ait oluşu, bilhassa kronoloji bakımından önemlidir.

Babil menşeli olan bu iki mührü aynı merkezde ve hatta aynı odanın tabanında ve bilhassa İç Anadolu'da raslanmış bulunulması, Kültepenin aşağı-yukarı 75 klm. güney batısındaki Fraktin höyüğünün önemini arttırmaktadır. Geç Assur çağına ait olan mühür, bu katta intrusion'dur; yukardan aşağıya inmiş olması icab eder M. ö. 1500/1400-1200 yılına ait olan bu büyük yapının maalesef yalnız bir odasının yarısı kazılabilmektedir. Gelecek sene hem bu bina, hem de bitişindeki yapılar açığa çıkarılacaktır. Burada dikkat nazarımızı çeken en mühim nokta adı geçen evle, tabanında bulunan çanak çömlek ve madenî eşyanın Büyük Hitit Çağına, aynı tabandan derlenen iki silindir mühürün de daha eski bir devreye ait olmasıdır. Biz bunu, mühürlerin uzun müddet kullanılması veya saklanması suretiyle izah ediyoruz.

Yanan evin altında bu nevi bir felâkete maruz kalmıyan Hitit kültürünün ilk safhası, önümüzdeki yıllarda tetkik edilecektir. Burada çivi yazılı ve yazısız Babil ve Geç Assur silindir mühürlerinin varlığı ve ayrıca Develi çevresinde de bir Kültepe tabletinin bulunmuş olması¹⁰, daha eski tabakaların tetkikini zaruri kılmaktadır. Açığa çıkarılan yanık evle, zengin eşyası Puduhepa ve III. Hattuşil adına yapılan kabartmaya ait şehrin (kabartmanın 1800 m. doğusunda) evlerinden bir tanesidir. Heyetimiz bu şehri restore etmeyi ve kabartmaya olan bağı üstünde durmayı ihmal etmeyecektir.

TAHSİN ÖZGÜÇ

EXCAVATIONS AT FRAKTIN NEAR DEVELI AND RESEARCHES IN ANTI-TAURUS REGION

The University Museum of Ankara began excavation at Fraktin near Develi and made explorations in the region of Anti-Taurus, specially in the area between Develi and Saimbeyli. The staff of this expedition was the same as that that carried out excavations at the plain of Elbistan. As we wanted to learn the habitation conditions in this region, the members of expedition studied the ancient roads, which were closely linked to the seven passes in the Anti-Taurus mountains and also tried to determine the strategic points, which dominated these roads and investigated the open settlements along the Samanti-River, belonging to the Hittite and Copper Age periods.

The excavations were started at an open settlement, which was first discovered by K. Bittel on a rocky place on which is also located the famous Hittite relief. It took us three days to reach the bed-rock and in this space we unearthed the remnants of a building with 3 or 4 rooms and in it we

¹⁰ Belleten 39, s. 409 (E. Bilgiç). Bugün de Develi'de bir antikacının elinde bir Kültepe tabletinin saklandığını tesadüfen öğrenmiş bulunuyoruz.

found pot-sherds showing the characteristics of the Copper Age period of Central Anatolia.

After this we began to excavate one of the two mounds found in this district. This mound is located 1800 m. east of the Hittite reliefs. The results of this excavation are given below :

The first cultural layer of the Höyük belongs to the Roman-Period with three sub-levels. It has a cemetery and monumental buildings.

Underneath this layer we found the remains belonging to the Phrygian Period, which is characterised by its painted and unpainted pottery. Two Egyptian scarabs were found in this layer.

The third layer, which is the most important culture of this Höyük belongs to the Hittite Period. Abundent material were found in this layer. On the floor of a room in the house were discovered the typical Kültepe and Boğazköy Hittite ceramics, a rich collection of metal objects including daggers, knives, cups, ornaments, axes, a Mycenaean stirrup-vase. This vase was imported from the Greece-Mainland and is very important as it shows trade connections between Anatolia and Greece. Furthermore two cylinder seals of Old-Babylonian style were also found. On one of these seals is written in cuneiform characters the name of Hammurabi the great. As this house belongs to the period of New Hittite Empire, the existence of these old examples can be explained only by assuming that they were inherited from an earlier time. The building must be contemporary with the rock carvings of Hattusili III. and his queen Puduhepa.

In addition to these excavations, members of this expedition also studied the citadel, the mosque and the shrines appertaining to the Selçuk Period, in the district of Develi.

TAHSİN ÖZGÜÇ

İNGİLİZ ARKEOLOJİ ENSTİTÜSÜ

İngiltere'nin Türkiye'de kurulmasına karar verdiği Arkeoloji Enstitüsü, 15/1/1948 de Ankara'da Osmanlı Bankasının bitişğinde ve bu müesseseye ait bir binada Millî Eğitim Bakanı B. Reşat Şemsettin Sirer ve İngiliz Büyük Elçisi Sir David Kelly tarafından açılmış ve bu münasebetle Dışişleri Bakanı B. Necmettin Sadak ile, Enstitü Müdürü Prof. J. Garstang da birer nutuk söylemişlerdir.

Büyük bir arkeoloji sahası olan Anadolu'nun yeraltı ve yeryüzü anıtlarıyla cazip bir çalışma sahası haline gelmesi ve hele son yüzyıl içinde yapılan keşiflerin Eski Dünya'nın ortasına, yani üç kıt'anın sınır alanına kurulan bu ülkenin ilk medeniyetlerine karşı duyulan ilginin derecesini bir kat daha arttırmıştır.

Anadolu asarını tetkik etmek, veya diğer bir deyimle Anadolu Arkeolojisiyle meşgul olmak, yani Türk-İslâm ve Bizans sanatında varolanı koruyan, Klâsik çağla buna tekaddüm eden beşbin yıllık bir devrenin her türlü kültür malzemesine sahip olan bir ülke üstünde çalışmak, onun problemlerini çözmeye yoluna girmek, ancak tam teşkilatlı enstitülerin işidir. Bizde bu işe İstanbul'da